

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการยกระดับคุณภาพการสอนในโรงเรียนต่างๆ ทุกสังกัด โดยให้เริ่มสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และจัดให้มีโครงการพัฒนาคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน และพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาต่อเนื่องจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชินวงศ์ ศรีงาม. 2539 : 1) ซึ่งนับว่าภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น ตลอดจนเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนไปพร้อมๆ กัน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ถึงแม้ว่าจะมีโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนและพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง แต่เท่าที่ผ่านมาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังคงประสบปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำมาโดยตลอด ซึ่งจากข่าวการศึกษา หนังสือพิมพ์มติชนฉบับวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ในหัวข้อ วิกฤตเรียนภาษาอังกฤษ ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยว่า สอบแพ้ เด็กลาวและเด็กเขมร และอัจฉรา วงศ์โสธร ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ได้แถลงเรื่อง วิกฤตหรือโอกาสของภาษาอังกฤษในสังคมไทย ว่าผลการเรียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยด้อยกว่าเป้าหมาย ดังจะเห็นจาก ข้อมูลการสอบโทเฟลโดยการสอบผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547 - มิถุนายน พ.ศ. 2548 ของอีดูเคชั่นนัล เทสต์ติ้งเซอร์วิส หรือ อีทีเอส (Education Testing Service : ETS) ของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยสอบโทเฟลอยู่ในลำดับที่ 8 ของกลุ่มประเทศอาเซียน รองจากประเทศสิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย พม่า อินโดนีเซีย เวียดนาม และลาวตามลำดับ (ข่าวการศึกษา. 10 สิงหาคม พ.ศ. 2548 “วิกฤตเรียนภาษาอังกฤษเด็กไทย” มติชนรายวัน)

นอกจากนี้ จากข้อมูลการสอบภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในการสมัครงานยังต่างประเทศ พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2547 - 2548 คะแนนเฉลี่ยการสอบของประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 4 ของกลุ่มประเทศอาเซียน รองจากฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และกัมพูชา โดยมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าคนกัมพูชา 100 คะแนน ซึ่งผลดังกล่าว น่าจะเป็นเพราะนโยบายการสอนภาษาอังกฤษ

เปลี่ยนแปลงบ่อย การสอนภาษาอังกฤษจึงไม่ต่อเนื่อง คุณครูขาดความชำนาญการด้านการสอน ภาษาอังกฤษ บางคนไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษแต่จำเป็นต้องสอน ปัญหาความสามารถทาง ภาษาอังกฤษของคนไทยสู่ต่างประเทศไม่ได้เป็นเรื่องน่าห่วง ทั้งที่ในยุคโลกาภิวัตน์ สื่อวิทยุและ โทรทัศน์ต่างมีช่องภาษาอังกฤษ ซึ่งถือเป็นสิ่งกระตุ้นและสิ่งเร้าให้เด็กได้มีพัฒนาด้านทักษะ ภาษาอังกฤษได้อย่างมาก แต่เด็กไทยกลับไม่เป็นเช่นนั้นจึงหมายความว่า เด็กไทยและระบบ การศึกษาของไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ในขณะที่นักเรียนต่างชาติ ทั้งจีน เวียดนาม หรือลาวต่างขยันและทุ่มเทกับการเรียนภาษาอังกฤษกันอย่างมาก (ข่าวการศึกษา. 10 สิงหาคม พ.ศ. 2548. "วิกฤตเรียนภาษาอังกฤษเด็กไทย" มติชนรายวัน)

ปัญหาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนอยู่ในระดับต่ำ เกิดจากสาเหตุที่สำคัญหลายประการ จากการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 9 - 10) พบว่า ในครูผู้สอน คุณภาพครูผู้สอนไม่ดีพอ ครูยังยึด หนังสือเป็นหลักขาดการแสวงหาข้อมูลหรือสารสนเทศจากแหล่งอื่นมาใช้ประกอบการสอน ครูยังเน้นการบอกความรู้หรือบรรยายเนื้อหา ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม หรือยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ให้ความสำคัญกับการเตรียมการสอนและการใช้สื่อประกอบการสอน นอกจากนี้ ครูยังไม่เข้าใจหลักสูตรและหลักการสอน ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และไม่ได้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น ครูผู้สอนควรได้รับการ พัฒนาความรู้ความสามารถและได้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ความคิดเห็นของ ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2542 : 101) และอารมณ ฉนวนจิตร (2542 : 12) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหากครูผู้สอน ภาษาอังกฤษได้รับการนิเทศการสอนจากบุคลากรในโรงเรียนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ เพราะการนิเทศการสอนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูผู้สอน ปรับปรุงการสอนและถือว่าการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา การวัดผลประเมินผล ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการสอนอันเป็นงานหลักของครู เพื่อประโยชน์ของนักเรียนในอันที่จะเพิ่ม ประสิทธิภาพประสิทธิผลในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น และเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มีพื้นที่ครอบคลุม 4 อำเภอ คือ อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ และอำเภอไทรน้อย อำเภอไทรน้อยเป็น อำเภอที่อยู่ห่างไกลที่สุดของจังหวัด มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครปฐม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร มีโรงเรียนทั้งสิ้น 24 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษา 22 โรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดแคลนครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ

ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาครูและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องความต้องการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียน ในอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรี เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการในการนิเทศการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนในอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการในการนิเทศการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครู ที่มีวุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

1. สถานภาพ ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 วุฒิการศึกษา
 - 1.2 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
 - 1.3 ประสบการณ์ในการสอน
2. ขนาดของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
 - 2.2 โรงเรียนขนาดกลาง
 - 2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม

ได้แก่ ความต้องการในการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนในระดับประถมศึกษาของอำเภอไทรน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านวัดผลประเมินผล

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ความต้องการการนิเทศการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ในอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2548 เกี่ยวกับด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และ

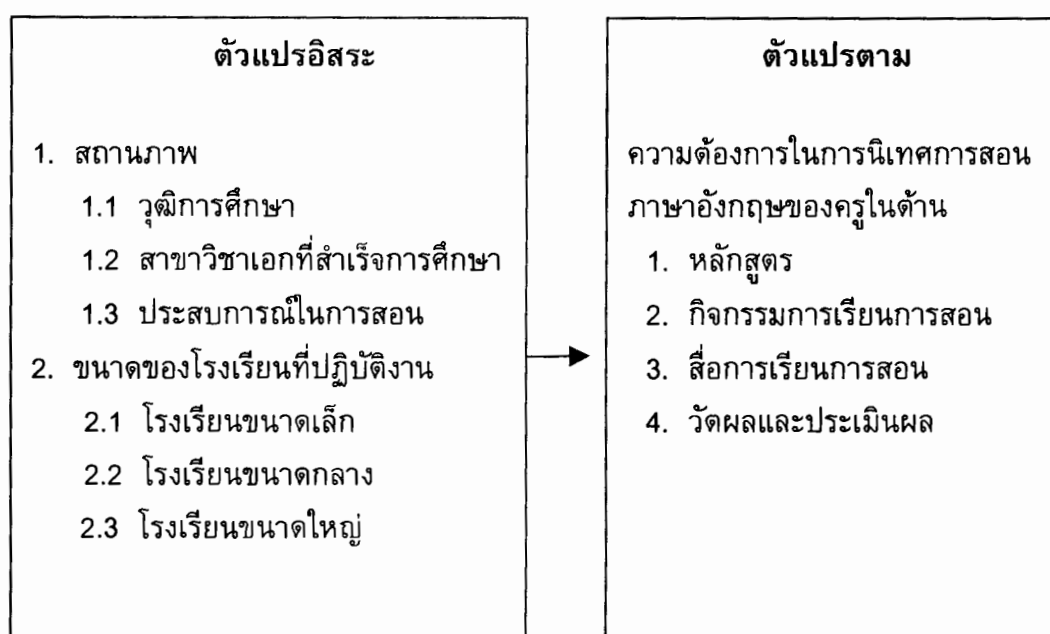
ล ะ

ด้านวัดผลประเมินผล

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียน ในเขตอำเภอไทรน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรีเขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 22 โรงเรียน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 58 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความต้องการในการนิเทศการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียน อำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรี เขต 2

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้คำนิยามศัพท์เฉพาะต่างๆ ไว้ดังนี้

ความต้องการ หมายถึง แรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซึ่งนำไปยังในสิ่งที่ตนพึงพอใจ เป็นความประสงค์ของครูที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

นิเทศการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับครู บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ความต้องการในการนิเทศการสอน หมายถึง ความประสงค์ที่จะได้รับการชี้แนะความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนเพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผล

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเฉพาะช่วงชั้น ที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2548

โรงเรียนในอำเภอไทรน้อย หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาให้กับเด็กในช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของอำเภอไทรน้อย จำนวน 22 โรงเรียน ซึ่งมีทั้งโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2

ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในอำเภอไทรน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน โดยกำหนดให้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. 2548 : 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 หมายถึง สำนักงานที่รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่างๆ ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดนนทบุรี คือ อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางบัวทอง และอำเภอไทรน้อย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แก้ไขปรับปรุงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) ซึ่งประกอบด้วย 4 สาระ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจัดขึ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอนในโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่วางไว้

การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนแล้วนำผลนั้นมาประเมินคุณภาพ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มีหน้าที่นี้เทศการสอนภายในโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการวางแผนในการนิเทศการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ